

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 2275

Vragen van het lid **Van der Vlies** (SGP) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de consequenties van recente uitspraken van de Raad van State inzake de Natuurbeschermingswet ten aanzien van bestaand gebruik*. (Ingezonden 3 april 2009)

1

Hebt u kennisgenomen van de uitspraken van de Raad van State inzake de Natuurbeschermingswet-vergunning voor twee veehouderijbedrijven d.d. 1 april 2009 (200807857/1 en 200802600/1)?

2

Is het waar dat het bevoegd gezag tot dusver op basis van jurisprudentie (bijvoorbeeld: 200409681/1) en handreikingen van u, er vanuit konden gaan dat rechtsgeldige vergunningen krachtens de Hinderwet of de Wet milieubeheer van vóór 1 oktober 2005 beschouwd moesten worden als bestaand recht in het kader van de toetsing aan de vereisten van de Habitatrichtlijn (al dan niet in een milieuvergunningsprocedure)?

3

In hoeverre acht u de in de uitspraken genoemde overweging dat het bestaan van een vergunning krachtens de Hinderwet of de Wet milieubeheer niet betekent dat er

vergonde rechten zouden zijn, waarmee bij het verlenen van een vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) rekening gehouden zou moeten worden, een breuk met het tot dusver gehanteerde beleid op basis van eerdere jurisprudentie (bijvoorbeeld: 200409681/1, 200708266/1, 200703386/1)? In hoeverre is deze overweging strijdig met in eerdere uitspraken (bijvoorbeeld: 200409681/1, 200708266/1, 200703386/1) genoemde overwegingen?

4

Welke consequenties kunnen deze uitspraken hebben voor de wijze van toetsing van en eventuele vergunningverlening voor bestaand gebruik en gewijzigd gebruik in het kader van de Nb-wet?

5

Welke consequenties kunnen deze uitspraken hebben voor de continuïteit van bestaande (agrarische) activiteiten in en in de nabijheid van Natuurbeschermingswetgebieden?

6

Welke consequenties kunnen deze uitspraken hebben voor de wijziging/uitbreiding van bestaande (agrarische) activiteiten in en in de nabijheid van Natuurbeschermingswetgebieden?

7

Welke consequenties kunnen deze uitspraken hebben voor het aspect ammoniak in de op te stellen beheerplannen voor de Natuurbeschermingswetgebieden?

8

Is het waar dat voor bestaand agrarisch gebruik (veehouderij) in de omgeving van Natuurbeschermingswetgebieden op grond van de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 (1 februari 2009) de vergunningplicht veelal van kracht blijft?

9

Wat gaat u ondernemen om de consequenties van deze uitspraken en de hierdoor geschapen onzekerheden weg te nemen?

10

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden vóór het geplande algemeen overleg op 15 april a.s. over de aanwijzingsbesluiten Natura 2000?

### Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 9 april 2009)

1

Ja.

2 en 3

De jurisprudentie op grond van de Wet milieubeheer, zoals de in de vragen genoemde jurisprudentie, hield in dat voor de beantwoording van de vraag of sprake was van significant negatieve effecten van een veehouderijbedrijf op een Natura 2000-gebied moet worden gekeken naar de verandering ten opzichte van de bij de eerdere vergunningen toegestane depositie op het Natura 2000-gebied. Als er geen sprake was van een toename van de depositie op de individuele stikstofgevoelige habitats ten opzichte van de vergunde depositie werden geen significant negatieve effecten aangenomen. Er was dan ook geen passende beoordeling vereist voordat vergunning kon worden verleend. Uit de uitspraken van 1 april 2009 met betrekking tot door gedeputeerde staten van Noord-Brabant in 2007 en 2008 verleende Nb-wetvergunningen blijkt dat de Raad van State inderdaad een andere koers vaart. Bij de beoordeling van de effecten moet blijkens de recente uitspraken van de Raad van State de exploitatie van het (gehele) bedrijf afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten in ogenschouw worden genomen, ongeacht de stikstofdepositie die eerder op grond van de Hinderwet of de Wet milieubeheer is vergund.

4, 5, 6, 7 en 9

Ik ben van oordeel dat de beoordeling van het bestaand gebruik het beste kan plaatsvinden bij de opstelling van het beheerplan, waarbij in overbelaste gebieden een dalende lijn van stikstofdepositie wordt voorgestaan. De uitspraken van de Raad van State brengen daar geen verandering in. Dat betekent dat naar mijn oordeel bij continuering van bestaand gebruik en dus gelijkblijvende depositie tot de vaststelling van een beheerplan geen vergunningstraject op grond van de Nb-wet moet worden gestart. Deze lijn sluit aan bij de lijn, die reeds is aangegeven in de brief van mijn ambtsvoorganger aan u van 1 september 2006<sup>1</sup> en sluit eveneens aan bij de recent in werking getreden regeling in de Nb-wet inzake bestaand gebruik. Daarmee zijn er in mijn ogen geen consequenties voor de continuïteit van bestaande (agrarische) activiteiten in en in de nabijheid van Natuurbeschermingswetgebieden.

Bij wijzigingen van bestaande bedrijven, die leiden tot uitbreiding van de depositie op Natuurbeschermingswetgebieden is geen sprake van bestaand gebruik en moet dus wel een vergunningstraject worden gestart. Daarbij is in ieder geval in een gebied waar de kritische depositiewaarde wordt overschreden een passende beoordeling vereist. Bij de beoordeling van de effecten moet dan blijkens de recente uitspraken van de Raad van State het gehele bedrijf in ogenschouw worden genomen, ongeacht hetgeen eerder bij vergunning op grond van de Hinderwet (ingetrokken op 1 maart 2003) of de Wet milieubeheer is verleend.

Ik ga ervan uit dat, ingeval de uitbreiding uiteindelijk – bijvoorbeeld door toepassing van saldering – niet leidt tot toename van de depositie of – beter nog – tot een afname van de depositie, in de passende beoordeling over het algemeen zal kunnen worden onderbouwd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Er kan dan op grond van de Nb-wet vergunning worden verleend. Ik ben van mening dat we deze weg moeten bewandelen, zolang er nog geen beheerplan is.

8

De vergunningplicht blijft van kracht als sprake is van een project met potentieel significant negatieve gevolgen. Dat volgt direct uit artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn. Ook bestaand gebruik kan een dergelijk project zijn, zo is gebleken uit het kokkelvisserijarrest<sup>2</sup>, namelijk als het opnieuw ter beoordeling voorligt. Bij de beoordeling van de effecten moet dan blijkens de recente uitspraken van de Raad van State het gehele bedrijf in ogenschouw worden genomen, ongeacht hetgeen eerder bij vergunning op grond van de Hinderwet of de Wet milieubeheer is verleend.

Die nieuwe beoordeling kan aan de orde zijn als op grond van andere wetgeving vergunning is vereist. Maar bijvoorbeeld ook bij de beoordeling over het meenemen van het bestaand gebruik in het beheerplan of bij de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning als bestaand gebruik niet in het beheerplan wordt geregeld. Zoals hiervoor aangegeven: mijn uitgangspunt is en blijft dat geen vergunningstraject wordt gestart voor

bestaande bedrijven, waarbij geen sprake is van toename van de depositie van ammoniak op het Natura 2000-gebied.

10

Ja.

<sup>1</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 30 192, nr. 2, sub 1.

<sup>2</sup> Arrest van 7-9-2004 in zaak C-127/02.